CONCERTSEIZOEN 1927-28

JUBILEUM JAAR 1917

CONSERVATORIUM VOOR MUZIEK

60E CONSERVATORIUM CONCERT 1927

GROOTE NUTZAAL

Maandag 30 April 1928, 8 uur.

Solisten: **Maartje Offers,** zang.
Ricardo Viñes, piano.
Bern. Tabbernal, begeleiding.

:-: **PROGRAMMA** :-:

I.

1. a. Aria uit „Paride ed Elena" ..... C. Gluck (1714-1787)
   b. Romance uit „La Gioconda" ..... A. Ponchielli (1834-1886)
   zang: **Maartje Offers;** a .d. vleugel: **Bern. Tabbernal**
2. a. La Loureuse ..... J. C. de Chambonnières (1610-1671)
   b. Les vieux Seigneurs ..... F. Couperin (1668-1733)
   c. L'Arlequine ..... ,, ,,
   d. Gavotte d'Iphigénie en Aulide ... Gluck-Brahms (1714-1787) (1833-1897)
   e. Les Tourbillons ..... J. Ph. Rameau (1683-1764)
   piano: **Ricardo Viñes**
3. a. Winterweihe
   b. Frühlingsfeier
   c. Wiegenlied
   d. Cäcilie ..... Rich. Strauss (1864-)
   zang: **Maartje Offers;** a.d. vleugel: **Bern. Tabbernal**

:-: **PAUZE** :-:

II.

4. a. Première Gymnopédie ..... Erik Satie (1855-1927)
   b. Poissons d'or ..... Cl. Debussy (1862-1918)
   c. Alborado del Gracioso ..... Maurice Ravel (1875-)
   d. Dans une forêt sacrée (1e uitv. te R'dam) Feodor Akimenko (1876-)
   e. La Porte des Bogatyrs de Kiew ..... M. Moussorgsky (1835-1881)
   piano: **Ricardo Viñes**

Z. O. Z.

H.J.E. HUYS

PRIJS 25 CENT.

5. a. Douleur (1e uitv. te R'dam) ..... Padre J. A. de San Sebastian
geboortejaar onbekend
b. Miramar (Valencia) (1e uitv. te R'dam) ..... Joaquin Turina (1882-)
c. Chanson et Danse (1e uitv. te R'dam) ..... Féderico Mompou (1895-)
d. Polka de l'Equilibrista (1e uitv. te R'dam) ..... Manuel Blancafort
geboortejaar onbekend
e. Récit du Pêcheur } ..... Manuel de Falla
f. Danse du Meunier } (1876-)
piano: **Ricardo Viñes**
Ibach-Concertvleugel van de firma Bender, R'dam.

TEKST DER LIEDEREN.

No. 1a. **ARIA.** (uit Paride ed Elena)

Gluck.

O del mio dolce ardor bramato oggetto l'aure che tu respiri alfin respiro O vunque il guardo io giro le tue vaghe sembianze amore in me dipinge e il mio pensier si pinge le piu liete speranze e nell' ardor che si m'accende il core cerco te, chiamo te gemo, e sospiro, ah!

No. 1b. **ROMANCE.** (uit La Gioconda)

A. Ponchielli.

Voce di donna o d'angelo le mie catene ha sciolto; mi vietan le mie tenebre di quella santa il volta; pure da me non partasi senza un pietoso don no! no! A te questo rosario che le preghiere aduna, io te lo porgo, accettalo, ti portera fortuna; sulla tua testa vigili la mia benedizion.

No. 3a. **WINTERWEIHE.**

Karl Henckell. Rich. Strauss.

In diesen Wintertagen,
Nun sich das Licht verhüllt,
Lass uns im Herzen tragen,
Einander traulich sagen,
Was uns mit innerm Licht erfüllt.

Was milde Glut entzündet,
Soll brennen fort und fort,
Was Seelen zart verbündet,
Und Geisterbrücken gründet,
Sei unser leises Losungswort.

Das Rad der Zeit mag rollen,
Wir greifen kaum hinein,
Dem Schein der Welt verschollen,
Auf unserm Eiland wollen
Wir Tag und Nacht der sel'gen Liebe
[weih'n.

No. 3b. **FRUHLINGSFEIER.**

Heinrich Heine . Rich. Strauss.

Das ist des Frühlings traurige Lust!
Die blühenden Mädchen, die wilde Schar,
Sie stürmen dahin mit flatterndem Haar
Und Jammergeheul und entblöszter Brust:
„Adonis! Adonis!"

Es sinkt die Nacht. Bei Fackelschein
Sie suchen hin und her im Wald,
Der angstverwirret widerhallt
Vom Weinen und Lachen und
[Schluchzen und Schrei'n:
„Adonis! Adonis!"

Das wunderschöne Jünglingsbild,
Es liegt am Boden blasz und tot,
Das Blut färbt alle Blumen rot,
Und Klagelaut die Luft erfüllt:
„Adonis! Adonis!"

No. 3c. **WIEGENLIED.**

Richard Dehmel. Rich. Strauss.

Träume, träume du, mein süsses Leben,
Von dem Himmel, der die Blumen bringt.
Blüten schimmern da, die beben
Von dem Lied, das deine Mutter singt.
Träume, träume, Knospe meiner Sorgen,
Von dem Tage, da die Blume spross;
Von dem hellen Blütenmorgen,
Da dein Seelchen sich der Welt erschloss.
Träume, träume, Blüte meiner Liebe,
Von der stillen, von der heil'gen Nacht,
Da die Blume seiner Liebe
Diese Welt zum Himmel mir gemacht.

No. 3d. **CACILIE.**

Heinrich Hart. Rich. Strauss.

Wenn du es wüsstest was träumen heisst von brennenden Küssen, von Wandern und ruhen mit der Geliebten, Aug' in Auge und kosend und plaudernd, wenn du es wüsstest, du neigtest dein Herz!
Wenn du es wüsstest was bangen heisst in einsamen Nächten umschauert vom Sturm, du niemand tröstet milden Mundes die kampfmüde Seele, wenn du es wüsstest, du kämest zu mir.
Wenn du es wüsstest, was leben heisst umhaucht von der Gottheit weltschaffendem Athem zu schweben empor lichtgetragen zu seligen Höh'n, wenn du es wüsstest, du lebtest mit mir!

In de Maasbode van Zondagochtend 29 dezer, lezen wij van de hand van **Marius Monnikendam** het volgende:

RICARDO VIÑES te ROTTERDAM

op het a.s. Conservatoriumconcert.

„Onder alle groote pianisten is Viñes de grootste artist".

Het **Conservatoriumconcert** van **Maandagavond** zal een verblijdende gebeurtenis worden voor het Rotterdamsch muziekleven door de komst van den pianist **Ricardo Viñes.**

Voor hen, die meenen, dat andermaal een meteoor aan den muziek-gezichtseinder is waargenomen; dat voor de zooveelste maal een technisch wondermensch zijn vinger-gymnastische toeren in 't publiek zal demonstreeren; dat de houders van het record van „zooveel noten per minuut" geslagen zullen worden; voor hen is deze aankondiging een sombere tijding, want Viñes is het besliste type van den anti-virtuoos, en van den zuiveren artist. Zijn spel wekt niet de minste opzienbaarheid en heeft niets van de pronkerige gesticulatie der virtuozen. Dit verwondert temeer, als men bedenkt, dat Viñes' vorming dateert uit den tijd,

waarin het virtuozendom hoogtij vierde. Voor enkele tientallen jaren geleden trokken de virtuozen, onder stormen van applaus-lawaai van een op sensatie ingestelde menigte, door de concertzalen van Europa. **Muziek** was voor hen een schoon **middel** om de lauwerkransen om hun geestlooze hoofden te doen strengelen.

Principieel bestaat er geen wezenlijk onderscheid tusschen een acrobaat, wielrenner of worstelaar, en een virtuoos; allen steunen op het gemeenschappelijk beginsel der **vaardigheid,** terwijl genen zich bedienen van trapeezen, fietsen en tegenpartijen en de andere van een muziekinstrument.

Doch om de beteekenis van den pianist **Viñes** vast te stellen, dient men te meten met andere maten dan snelheidsmeters; bij hem dient het peillood der critische waarneming neer te dalen tot de diepste lagen der geestelijke vermogens. Zijn intellect heeft alle evolutiestadia van het geestesgebeuren der laatste kwarteeuw doorloopen, doorzocht en doorworsteld. Hij bevond zich midden in de literaire, picturale en muzikale beweging in Frankrijk; was bevriend met den dichter Bloq en diens Hollandsche afgezant: P. v. d. Meer de W., met den beeldhouwer Fr. Bron, met den schilder O. Redon, met den philosoof Hello en was de jeugdvriend van den componist Ravel. Van dezen meester introduceerde hij te Parijs het totale piano-oeuvre. De tegenstand, welken hij in die aanvangsperiode van het publiek en pers moest ondervinden, noodzaakte hem zelfs eenmaal het podium te ontruimen. Viñes heeft echter een strijdbaarheid, zelfopoffering en overtuiging als van een ouden kruisridder.

Indien in den jare 1928 de impressionistische componistenschool zich over de heele wereld heeft verbreid, bewonderd is geworden en nu weer door andere krachten zijn vervangen, dan is het werkzaam aandeel van Viñes hierin, thans reeds van historische waarde. Daarna werd hij de muzikale woordvoerder der „Groupe des Six", in 't bijzonder van Poulenc, die zonder Viñes zeker nog geen Poulenc zou zijn.

Na de werken van Villiers de l'Isle Adam, Maelarmé, Verlaine, leerde hij nu Cocteau, V. Larbaud en Valéry van buiten.

Zijn pianistische beteekenis heeft in zijn **alomvattende muzikale vermogens** haar krachtigste expressie.

De S.I.M. zond hem in 1914 naar de **Hochschule** te **Berlijn** om er de **Fransche muizek** te verbreiden.

Daarvóór was hij de afgezant geweest, om den 70sten verjaardag van Balakirew te vieren te Berlijn en Leipzig. Onmiddellijk trad hij op als verbreider der werken van Moussorgsky, Rimsky-Korsakoff, Liapounoff en latere componisten der **Russische school.** Hij vierde de „centenaires" van Schumann, Chopin en Liszt; stichtte met Bilewsky (thans directeur v. h. Conservatorium te Hanoï) en André Levy het eerste **trio** van Europa. Maar in 't bijzonder de **Spaansche school** dankt aan dezen Spanjaard haar verbreiding en het zou moeilijk zijn om na te speuren, welke hedendaagsche componist uit het oude Iberische schiereiland geen werken aan Viñes opdroeg. Daarom spreekt de Duitscher Walter Niemann van een „moedige pionier en profeet" der nieuwe kunst; daarom noemt men hem in Lavignac's Encyclopedie „een der weldoeners der muziek"; en daarom wijdt G. Jean Hubry hem de volgende „dithyrambe":

„Zijn repertoire grenst aan 't wonderbaarlijke en waarschijnlijk kent hiervan geen enkele pianist een gelijkwaardig; men vraagt zich af, hoe hij alleen reeds heeft kunnen lezen, wat hij uit het hoofd kan spelen. Hij schijnt steeds den tijd te hebben; hij weet altijd het hoekje in Parijs aan te wijzen, waar een nieuwe pastel van Redon of een mooie Monticelli te vinden is. Men ziet hem op alle concerten; hij wijst op de dichters, die wij het best kennen. Bij het uitgaan van een recital levert hij een krachtproef van zijn geheugen, door aan den arm van een vriend eenige honderden verzen van Baudelaire of Verlaine op te zeggen. Hij doet dit alles zonder vermoeidheid; hij is nooit traag te bewonderen; niets is er, dat hij niet weet; uren kan men met hem spreken en zijn pianist-zijn vergeten. Alles weet hij wat goed is te kennen, om aan de muziek een hoogere plaats dan vakmatigheid te geven. Aan hem danken wij, véél te kennen en te beminnen; hij is een voorbeeld van zeldzame deugden, die noodzakelijk zijn om de muziek te dienen. Men heeft niet het recht, hem niet te kennen, die zooveel vreugde brengt en de grootste sceptici weet te overtuigen, dat geen enkel compromis zich opdringt aan hem, die goed de waarde der kunst weet. Ricardo Viñes is een rustig wonder."